

In- of uitschrijven op deze
nieuwsbrief kan via een
seintje naar:
INBO nieuwsbrief
Kliniekstraat 25, 1070 Brussel
T 02 558 18 11 – F 02 558 18 05
nieuwsbrief@inbo.be

Habitatherstel in de praktijk in de Maasvallei

In de Maasvallei bekeken we hoe verschillende beheertechnieken kunnen bijdragen tot het herstel van stroomdalgrasland. De rol van rivierinvloed, bodemkenmerken en habitatfragmentatie is onbekend. Ook over de mogelijkheden voor stroomdalsoorten om nieuw ontwikkelde habitats te koloniseren bestaan er weinig gegevens.

We bekeken verschillende hersteltechnieken in het licht van de ontwikkeling van soortenrijk stroomdalgrasland. Deze technieken betroffen het afgraven tot op de grindlaag, het aanbrengen van pleistocene zanden of alluviale dekgrond, en ook gerichte hersteltechnieken zoals het aanbrengen van maaisel of de bovenste bodemlaag van soortenrijke vegetaties.

De resultaten tonen dat het plaatselijke zaadaanbod en de rivierinvloed de belangrijkste spelers zijn in de pionierfase van de vegetatieontwikkeling. Bodemfactoren spelen een mindere rol in dit gebied. Het gericht aanbrengen van zaadbronnen bleek niet enkel effectief door de directe vestiging van stroomdalgraslandsoorten. Het is waarschijnlijk ook van grote waarde in de nagestreefde ontwikkeling van soortenrijk stroomdalgrasland.

Voor de vestiging van de stroomdalgraslandsoorten bleek dat zaadaanvoer via de rivier de sterkste invloedsfactor is op plaatsen waar geen zaad aangebracht werd. Ook exoten komen meer voor bij sterker riviercontact, maar hier zien we voornamelijk éénjarige pioniers op de droge standplaatsen. Voor invasieve soorten zien we een negatief verband met voedselrijkdom en vocht. Hier moet dus bij het herstel van de droge stroomdalgraslanden rekening mee gehouden worden in de afwerking.

Meer informatie vind je in het rapport 'Onderzoek pioniersituaties in de Maasvallei. Creëren van optimale uitgangssituaties voor herstel van stroomdalgrasland' (INBO.R.2010.20)

Kris van Looy, kris.vanlooy@inbo.be

Het INBO-laboratorium test zijn kwaliteit

Het analytisch laboratorium van het INBO heeft het afgelopen jaar deelgenomen aan diverse nationale en Europese vergelijkende "ringtesten". Dit zijn onafhankelijke controles om de prestaties en de kwaliteit van de analysemethoden te evalueren en indien nodig bij te sturen. Zowel water, bodem en plantaardig materiaal kwamen aan bod, en waar mogelijk werden de beschikbare analysetechnieken gelijktijdig getoetst.

Voor de analyses van water werden hoge scores behaald voor alle gemeten variabelen: zuurtegraad, geleidbaarheid, stikstof, alkaliniteit, organische koolstof, anionen (Cl, NO₂, NO₃, SO₄, PO₄, HCO₃), kationen (NH₄, Na, K, Mg, Ca) en metalen (Al...Zn). In samenwerking met het team Biometrie en Kwaliteitszorg, implementeerden we succesvol een nieuwe methode voor het bepalen van zeer lage concentraties aan bicarbonaat in water.

Bij de analyse op vaste stoffen haalden we een positief resul-

taat voor de variabelen zuurtegraad, geleidbaarheid, fysische testen (bulkdensiteit, pF-curve,...), textuur, koolstof, stikstof, carbonaten, cation exchange capacity (CEC), mineralen en metalen (Al...Ca...P...Zn). De onlangs geïmplementeerde methode voor het "rechtstreeks" bepalen van de hoeveelheid kwik in vaste stoffen bleek zeer betrouwbaar. Uitzondering was de concentratie aan kalium, waarvoor de toegelaten afwijking gemiddeld met 2% werd overschreden. We werken nu aan corrigerende maatregelen.

De resultaten van de testen zullen weldra beschikbaar zijn op de INBO-website. In de toekomst zullen we opnieuw deelnemen aan diverse ringtesten en indien mogelijk zullen we ook andere variabelen testen. Het laboratorium zal de lat telkens iets hoger leggen om zo de kwaliteit nog te verhogen.

Gerrit Genouw, gerrit.genouw@inbo.be

Workshops

Op **22 september 2010** organiseren het Laboratorium voor Analytische en Toegepaste Ecochemie, Universiteit Gent, het INBO en het Centrum voor Milieukunde, Universiteit Hasselt, in Gent een studiedag rond **Phytomanagement van metaalverontreinigde gronden in de Kempen**. Inschrijven kan via www.phytomanagement.ugent.be

Op **13 oktober 2010** organiseert het INBO een internationale workshop rond het gebruik van **remote sensing** (luchtfoto's, satellietbeelden) voor het in kaart brengen van de biodiversiteit. Meer info op <http://habitat.vgt.vito.be> of via habitat@inbo.be